

Безбар'єрність – це можливість для всіх користуватися різними послугами та отримувати всю необхідну інформацію без перешкод.

Безбар'єрність у громаді забезпечує комфорт та вищу якість життя для всіх мешканців, адже в той чи інший момент кожен та кожна може відчувати негативний вплив бар'єрів і стикатися з перешкодами.

Маломобільні групи населення — це не лише люди з інвалідністю, а усі люди, які відчують труднощі при самостійному пересуванні, при одержанні послуги чи інформації, при орієнтуванні в просторі. Це і люди з тимчасовими порушеннями здоров'я, і вагітні жінки, і люди старшого віку, і люди з дитячими візками, валізами чи важкими пакетами, і навіть ті, хто відчуває втому наприкінці робочого дня.

Від того, наскільки доступним та зручним є громадський транспорт, значною мірою залежить загальний рівень якості та комфорту життя в місті. Організація міських перевезень має здійснюватися з урахуванням вимог інклюзивності, що включає: доступність рухомого складу, зупинок, інформації про маршрути та графіки курсування, а також створення умов для зручної пересадки між різними видами транспорту та альтернативних форм оплати проїзду.

Життєво важливою є доступність рухомого складу, але навіть низькопідлоговий транспорт не гарантує доступність, якщо:

- водій не під'їде впритул до бордюру, не відкине пандус або не матиме інструменту для його відкидання;
- на посадковій платформі не буде достатньо вільного місця для маневрування крісла колісного чи дитячого візка;
- не буде озвучення зупинок в салоні;
- необхідна інформація (номер маршруту, назва зупинки, графік руху транспорту тощо) не буде зручною для читання та зрозумілою для різних користувачів.

Низький рівень доступності громадського транспорту позбавляє людей доступу до працевлаштування, освіти, громадської активності, дозвілля, різноманітних послуг та спілкування.

В Україні прийнята Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору. Відтак до 2030 року кожна людина в Україні повинна мати можливість:

- отримувати безперешкодний фізичний доступ до усіх будівель і споруд, об'єктів благоустрою, транспортної інфраструктури;
- отримувати інформацію у найзручніший спосіб;
- отримувати доступ до цифровізованих та аналогових державних та соціальних послуг;
- отримувати рівні можливості участі у всіх сферах життя суспільства, зокрема: заняття спортом, культурне вираження, участь у політичних процесах та громадській діяльності;
- отримувати рівний та вільний доступ до освіти;
- отримувати рівні умови та можливості у сфері зайнятості, а також заняття підприємництвом.

Важливо пам'ятати, що у центрі комунікації та у центрі уваги завжди має бути людина.

Принцип «спочатку людина» — це просте правило, яке звучить так: «Спочатку говоримо про людину, а вже потім про її ознаки». Тобто у фразах та висловах ми, першочергово, звертаємо увагу на саму особу, а вже тоді на певні її ознаки, якщо в цьому є потреба.

коректно

людина або особа з інвалідністю

користувач або користувачка крісла колісного або людина у кріслі колісному

людина з протезом або протезами

людина, що пережила контузію

людина з порушенням зору/слуху

людина з порушенням психічної діяльності

сім'я у складних життєвих обставинах

мати або тато, що самостійно виховує дитину

внутрішньо переміщені особи (ВПО)

люди старшого віку, літні люди

діти з особливими освітніми потребами (ООП)

некоректно

інвалід, неповносправний, людина з особливими потребами, людина з обмеженими можливостями

візочник, колясочник

ампутант, людина з ампутацією

контужений

сліпий, глухий

псих, психічно хворий, психічно неврівноважений

неблагополучна сім'я

мати-одиначка, тато-одинак

впо-шники

дідуся та бабусі, пенсіонери, старі люди, люди поважного / елегантного / срібного віку

інклюзивні діти, особливі діти, хворі діти

Більше детальної інформації
по доступності – за QR-кодами:

Державні будівельні норми доступності будівель,
вуличних та громадських просторів «Інклюзив-
ність будівель і споруд. Основні положення»

Національна стратегія із створення безбар'єрного
простору в Україні на період до 2030 року

Матеріали навчання «Послуги без бар'єрів»

Послуги без бар'єрів

Посібник для водіїв громадського транспорту
та контролерів

Львівська
обласна
військова
адміністрація

Львівська
міська
рада

